

ΒΡΕΦΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

Κατσιάδα Ελένη
Επίκουρη Καθηγήτρια
Τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία
ekatsiada@uniwa.gr

ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΒΡΕΦΗ

- **ΒΡΕΦΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ (6 μηνών με 2.5 ετών)**
 - **ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ (ΒΝΣ) (6 μηνών μέχρι- την εγγραφή τους στο νηπιαγωγείο-4 ετών)**
-

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΥΨΗΛΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΒΡΕΦΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ (0-3)

- Άρρηκτη Σχέση μεταξύ Αγωγής και Φροντίδας
- Αλληλεπιδράσεις-Σχέσεις (ένας συναισθηματικά και σωματικά διαθέσιμος παιδαγωγός)
- Εξατομικευμένο πρόγραμμα που ανταποκρίνεται στα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά των βρεφών
- Συνεργασία με την Οικογένεια

Άρρηκτη Σχέση μεταξύ Αγωγής και Φροντίδας

ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

- ΣΩΜΑΤΙΚΗ
- ΝΟΗΤΙΚΗ
- ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ

ΑΓΩΓΗ (αντί του όρου εκπαίδευση)

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΤΟ ΒΡΕΦΟΣ ΕΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ ΑΠΟ:

- ΤΡΟΦΗ
- ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ
- ΑΝΑΠΑΥΣΗ
- ΑΣΚΗΣΗ
- ΚΑΘΑΡΟ ΑΕΡΑ
- ΖΕΣΤΑΣΙΑ
- ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΒΛΕΨΗ
- ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΜΟΛΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΝΟΗΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΤΟ ΒΡΕΦΟΣ ΕΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ ΑΠΟ:

- ΕΡΕΘΙΣΜΑΤΑ
 - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΑΦΗ
 - ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΠΟΙΗΣΗ
-

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΤΟ ΒΡΕΦΟΣ ΕΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ ΑΠΟ:

- ΑΣΦΑΛΕΙΑ
- ΣΤΟΡΓΗ/ΑΓΑΠΗ
- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΑΦΗ
- ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

- ▶ Το παιδί μαθαίνει **ΌΧΙ** όταν καλύπτονται αυτές η ανάγκες του ή ΑΦΟΥ καλυφθούν αλλά ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ που καλύπτουμε τις:
- ▶ ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
- ▶ ΝΟΗΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
- ▶ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

- ▶ **ΑΡΑ: Η ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΜΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΕΧΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΘΑ ΤΟ ΟΔΗΓΗΣΟΥΝ ΝΑ ΒΓΑΛΕΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΝΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΕΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΥ ΓΥΡΩ ΤΟΥ**

ΑΣΚΗΣΗ 1: ΠΩΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΕΡΟΜΑΣΤΕ ΣΕ ΕΝΑ ΒΡΕΦΟΣ;

ΝΑ ΜΠΕΙΤΕ ΣΕ 3 ΟΜΑΔΕΣ:

- ΟΜΑΔΑ Α (ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ- ΤΡΟΦΗ+ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ)
- ΟΜΑΔΑ Β (ΝΟΗΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ-ΕΡΕΘΙΣΜΑΤΑ+ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΑΦΗ)
- ΟΜΑΔΑ Γ (ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ-ΑΣΦΑΛΕΙΑ+ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΠΟΙΗΣΗ)

ΚΑΙ

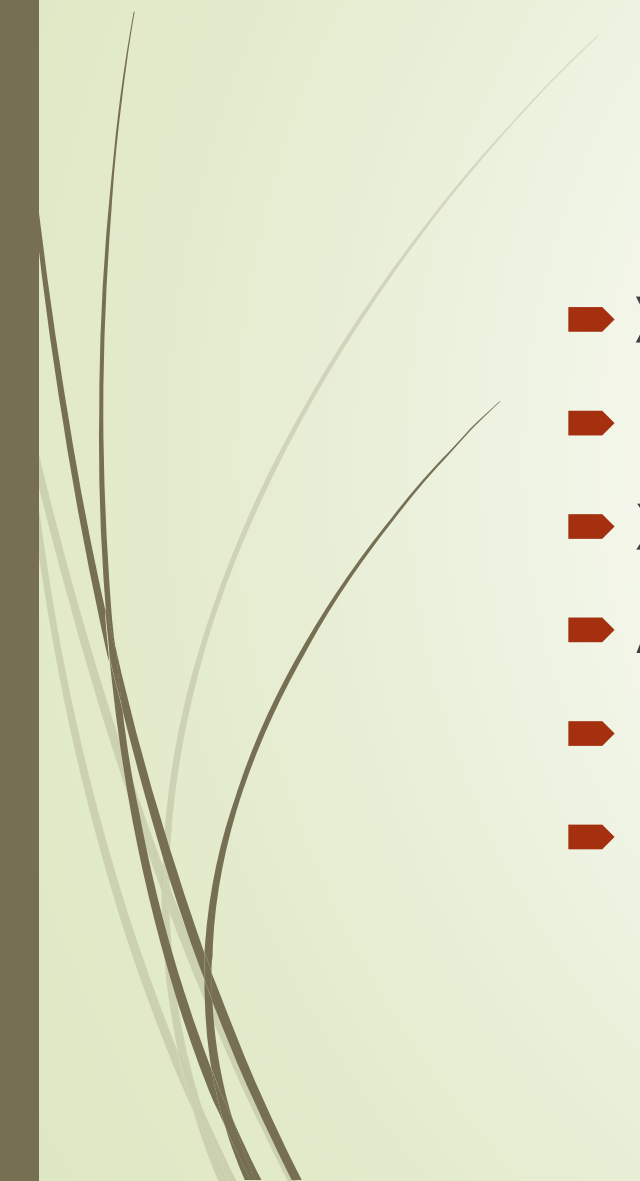
A) Να δημιουργήσετε ένα σενάριο και να εξηγήσετε πως θα καλύψετε τις ανάγκες του βρέφους πληρέστερα προκειμένου να το οδηγήσετε σε μια ευχάριστη εμπειρία

B) Να καταγράψετε τις βασικές αρχές από τις οποίες θα διέπεται η συμπεριφορά σας

ΥΓ. ΕΧΕΤΕ ΜΙΣΗ ΩΡΑ!

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΜΑΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΑ ΒΡΕΦΗ

- ΣΕΒΑΣΜΟΣ**
 - ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ**
 - ΧΡΟΝΟΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ**
 - ΑΠΑΛΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ**
 - ΗΡΕΜΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**
 - ΡΟΥΤΙΝΕΣ**
-

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

- Emmi Pickler- ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ
- Magda Gerber ΗΠΑ
- Elinor Goldschmied- Peter Elfer- Dorothy Selleck UK
- Ρουφίδου ΕΛΛΑΔΑ

KEY PERSON APPROACH- KEY WORKER

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΟΡΙΣΜΟΣ

Ένας σωματικά και συναισθηματικά διαθέσιμος παιδαγωγός που εξασφαλίζει τη σταθερότητα και τη συνέχεια στο περιβάλλον του παιδιού παράλληλα με την εξατομικευμένη σωματική και συναισθηματική φροντίδα και συνεργασία με την οικογένεια.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

- ΣΩΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΣ
- ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
- ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

(Elfer, 2013)

ΜΕΤΑΒΑΣΗ

- Το πέρασμα από το ένα στάδιο ανάπτυξης στο άλλο (Good, 1973)
 - Το πέρασμα από μια κατάσταση, τύπο, επίπεδο, δραστηριότητα ή θέση σε μια άλλη (Carl, Samuel & Lermen, 2006)
-

ΚΑΘΕΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

- ΜΙΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΜΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΜΙΑ ΑΛΛΗ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

- ΕΠΑΝΑΛΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΕΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΑ ΒΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

(Kagan & Neuman, 1998)

ΚΑΘΕΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΠΟΥ ΒΙΩΝΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ
ΟΤΑΝ ΠΑΕΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΕ ΕΝΑ
ΠΛΑΙΣΙΟ

➔ ΣΥΝΗΘΩΣ ΕΙΝΑΙ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ
ΧΡΟΝΙΑΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΜΕΤΑΒΑΣΕΙΣ

- 1.** Χρόνο το πρωί να προσαρμοστεί ξανά στην τάξη
- 2.** Χρόνος για να πάει από τη μια δραστηριότητα στην άλλη
- 3.** Ομαλή μετάβαση από ήρεμες δραστηριότητες σε έντονες και αντίστροφα
- 4.** Ομαλή μετάβαση από ελεύθερο παιχνίδι σε οργανωμένο και αντίστροφα
- 5.** Από την αυλή στην τραπεζαρία
- 6.** Από την τραπεζαρία στον ύπνο ΚΟΚ

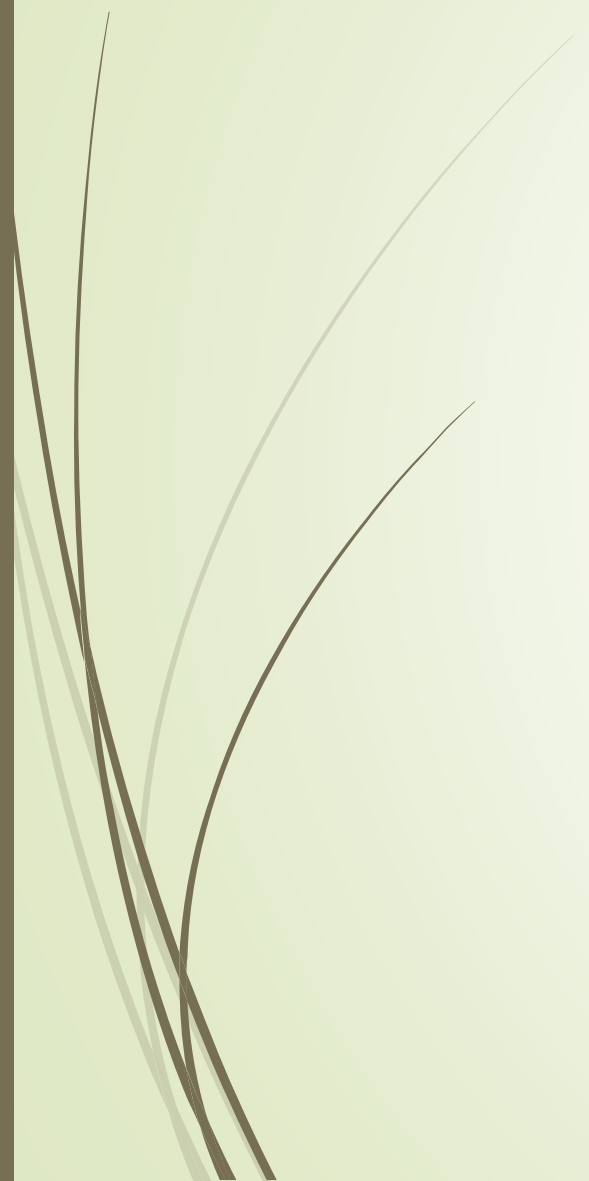
**ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΔΥΣΧΑΙΡΕΝΕΙ ΤΗΝ
ΟΜΑΛΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ ΑΠΟ
ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΤΟ ΒΝΣ;**

ΤΙ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ 155 ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ

- 1) Το άγχος της οικογένειας
- 2) Η κουλτούρα και η γλώσσα της κοινωνικής ομάδας στην οποία ανήκουν τα παιδιά
- 3) Η άρνηση της οικογένειας να συμμετέχει σε πρόγραμμα μετάβασης οργανωμένο από τα κέντρα προσχολικής αγωγής και εκπαίδευσης
- 4) Η ηλικία του παιδιού
- 5) Ο μεγάλος αριθμός παιδιών στην τάξη
- 6) Η αυξημένη παραμονή του παιδιού στο Βρεφονηπιακό και Παιδικό σταθμό

Η άποψη των παιδαγωγών ήταν ότι αυτοί είναι οι πιο σημαντικοί παράγοντες που επηρεάζουν την ομαλή μετάβαση, τη σχολική προσαρμογή και τη θετική στάση απέναντι στο σχολείο (Σακελλαρίου, Αναγνωστοπούλου & Στρατή, 2020)

ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

➤ **ΤΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΝΙΩΣΑΤΕ;**

➤ **ΣΕ ΠΟΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
ΣΑΣ ΕΚΔΗΛΩΘΗΚΑΝ
ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ ΑΥΤΑ ΤΑ
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ;**

**ΠΩΣ ΑΛΛΙΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΜΠΟΡΕΙ
ΝΑ ΕΚΔΗΛΩΘΟΥΝ ΑΥΤΑ ΤΑ
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ;**

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΒΙΩΝΕΙ 3 ΑΓΧΗ

1. ΑΓΧΟΣ ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΠΟΥ ΤΟ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ

2. ΑΓΧΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΞΕΝΟ/Α ΠΡΟΣΩΠΟ/Α

3. ΑΓΧΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΞΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΑΓΧΟΣ ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΥ ΑΠΌ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ/Α ΠΟΥ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ – Τι πρέπει να κάνει ο Παιδαγωγός

1. Συνεργασία του παιδαγωγού με τους γονείς των παιδιών (ατομικές συνεντεύξεις με γονείς για συλλογή πληροφοριών που αφορούν το παιδί- τις συνήθειες του, τι του αρέσει κλπ).
2. Οργανωμένο πρόγραμμα σταδιακής προσαρμογής καθορισμένο από τους παιδαγωγούς αναφοράς των παιδιών-παραμονή γονιών στο χώρο για όσο χρειαστεί.
3. Χώρος με φωτογραφίες από τις οικογένειες των παιδιών
4. Ενημέρωση γονέων ώστε να δημιουργήσουν μια ρουτίνα αποχωρισμού.
5. Επισκέψεις γονέα στη τάξη

ΑΓΧΟΣ ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ/Α ΠΟΥ ΦΡΟΝΤΙΖΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ-Τι πρέπει να κάνει ο Γονιός

- Συνεργασία με την παιδαγωγό για την προετοιμασία του παιδιού για τη μετάβαση (συνέντευξη, ενημέρωση παιδιού για τις ρουτίνες και το νέο περιβάλλον-πρόσωπα)
- Να φροντίσουν να έχουν ελεύθερο χρόνο (άδεια από τη δουλειά τους κτλ) προκειμένου να βοηθήσουν στην ομαλή μετάβαση των παιδιών τους
- Να δημιουργήσουν μια ρουτίνα αποχωρισμού

ΑΓΧΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΞΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

► Τι πρέπει να κάνουν οι Γονείς:

- Να έχουν προηγηθεί επισκέψεις των παιδιών με τους γονείς τους στον χώρο του παιδικού σταθμού, πριν την έναρξη της χρονιάς, ώστε να έχει μια πρώτη γνωριμία με τον χώρο.
- Μεταβατικό αντικείμενο
- Η παιδαγωγός δίνει υλικό και οι γονείς να δείχνουν στα παιδιά φωτογραφίες και βίντεο από τον σταθμό, συζητούν μαζί με τα παιδιά για τον νέο χώρο αγωγής και φροντίδας στον οποίο θα μεταβούν.

► Τι πρέπει να κάνει η/ο Παιδαγωγός

- Από το ιστορικό του κάθε παιδιού, το οποίο θα έχει καταγράψει η παιδαγωγός σε συνεργασία και συζητώντας με τους γονείς, να εισάγει στο χώρο παιχνίδια-αντικείμενα που αρέσουν στα παιδιά
- Η παιδαγωγός οφείλει να οργανώσει το χώρο έτσι ώστε να δίνει στο παιδί την δυνατότητα να επιλέξει, με βάση τους ατομικούς του ρυθμούς.
- Πρέπει να επικρατεί τάξη στο χώρο.
- Αποφεύγει τις (συχνές) αλλαγές στο χώρο κατά την περίοδο της προσαρμογής

ΑΓΧΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΞΕΝΟ/Α ΠΡΟΣΩΠΟ/Α

1. Συνάντηση με τους γονείς και το παιδί πριν την έναρξη της χρονιάς ώστε να γνωρίσουν τον παιδαγωγό αναφοράς (γονιός και παιδί)
2. Ο παιδαγωγός αναφοράς θα πρέπει να πάρει συνέντευξη στην αρχή της χρονιάς από το γονιό (ενδιαφέροντα του παιδιού, ιστορικό κτλ).
3. Ο παιδαγωγός αναφοράς ενημερώνει το γονιό για το πρόγραμμα του σταθμού (ρουτίνες) προκειμένου ο γονιός να ενημερώνει το παιδί
4. Ο παιδαγωγός αναφοράς θα πρέπει να οργανώσει ένα πρόγραμμα προσαρμογής με όσο το δυνατόν λιγότερα άτομα μέσα στην τάξη (παιδιά και γονείς), τα οποία παιδιά θα αυξάνονται σταδιακά.
5. Ο παιδαγωγός αναφοράς θα πρέπει να φροντίσει ούτως ώστε η γνωριμία με τα υπόλοιπα άτομα του προσωπικού να γίνει σταδιακά
6. Οι παιδαγωγοί να δίνουν χώρο και χρόνο στο παιδί. Να προσπαθεί «να διαβάξει» και να παρατηρεί τα σήματα που δείχνει με την γλώσσα του σώματος (π.χ. δυσφορία από την ύπαρξη πολλών ατόμων στην τάξη).

➔ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ

H'

➔ ΕΝΤΑΞΗ

Η ΕΥΘΥΝΗ ΠΕΦΤΕΙ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ

**α) ΠΡΟΣΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΕΥΚΟΛΑ Ή ΔΕΝ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΕΥΚΟΛΑ**

**β) ΕΧΕΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΕΙ Ή ΔΕΝ ΕΧΕΙ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΕΙ**

**ΣΚΟΠΟΣ ΜΑΣ: ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΝΑ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟΝ
ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟ Ή ΝΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΕΙ ΣΤΟ
ΧΩΡΟ**

**ΔΗΛΑΔΗ ΟΤΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΘΑ ΣΥΝΗΘΙΣΕΙ
ΣΙΓΑ-ΣΙΓΑ ΚΑΙ ΘΑ ΜΑΘΕΙ ΝΑ
ΑΠΟΧΩΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΓΟΝΙΟ ΤΟΥ Ή ΘΑ
ΑΝΑΓΚΑΣΤΕΙ ΝΑ ΣΥΝΗΘΙΣΕΙ ΤΟ ΧΩΡΟ**

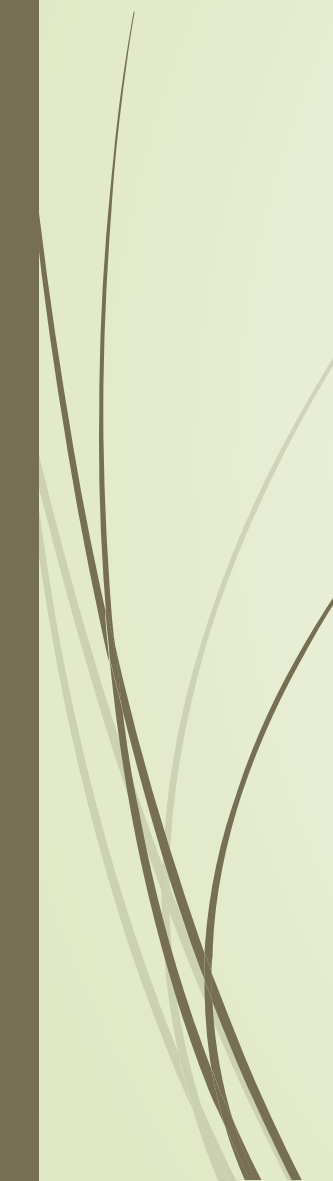

**ΣΚΟΠΟΣ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ: ΝΑ ΕΝΤΑΞΟΥΜΕ
ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΣΤΑΘΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΟΜΑΔΑ ΜΑΣ**

**Η ΕΝΤΑΞΗ ΕΙΝΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥ ΟΧΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ**

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΟΥΜΕ ΟΤΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΕΧΕΙ ΕΝΤΑΧΘΕΙ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΜΑΣ

-
-
- ▶ έρχεται με ευκολία χωρίς τη μητέρα του/χωρίς να κλαίει
 - ▶ γνωρίζει το πρόγραμμα της κάθε ημέρας/ρουτίνες του Σταθμού
 - ▶ γνωρίζει τους κανόνες της ομάδας
 - ▶ ξέρει που βρίσκεται το υλικό
 - ▶ ξέρει που βρίσκονται οι άνθρωποι
 - ▶ ξέρει τι περιμένουν οι άλλοι από το ίδιο
 - ▶ ξέρει τι μπορεί να περιμένει το ίδιο από τους άλλους.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΜΕΣΩ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΒΝΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΕΠΕΝΕΡΓΕΙΑ

Η ικανότητα των παιδιών να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και να παίρνουν αποφάσεις σε θέματα που τα αφορούν, σύμφωνα με τις προδιαθέσεις τους (Katsiada et al., 2018b)

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΠΡΟΔΙΑΘΕΣΕΙΣ

➤ Η έμφυτη τάση των παιδιών για:

1. Εξερεύνηση
2. Επικοινωνία
3. Αλληλεπίδραση με το Κοινωνικό και Φυσικό Περιβάλλον του ΒΝΣ
4. Κοινωνικοποίηση (Ανήκειν)
5. Παιχνίδι
6. Συνεισφορά

ΕΥΗΜΕΡΙΑ

(Carr, 2001)

ΧΩΡΟΣ

More **THING**
The **MORE**
the More **PLACE**
~ Dr. S

ΥΛΙΚΟ

TINY TURTLES

EXIT

ASL FOR INFANTS

MY FIRST Spanish Vocabulary
CATS
Ten Twinkly Stars

BLOCKS

THE HOPPER

© Kids Unlimited

© Kids Unlimited

© Kids Unlimited

Flowers are words
which even
a baby
can understand.
Arthur Coxe

TREASURE BASKET-ΤΟ ΚΑΛΑΘΙ ΤΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ

- Τα παιδιά μαθαίνουν μέσω των αισθήσεων
- Τα παιδιά μαθαίνουν μέσω της εξερεύνησης(heuristic play)
- Τα παιδιά μαθαίνουν μέσω της μίμησης & μέσω αλληλεπιδράσεων με τους ανθρώπους και το χώρο

Τα παιδιά μαθαίνουν μέσω του ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΗΓΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

(Rodd, 2012)

- ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
- ΚΑΘΑΡΟΣ ΑΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΧΩΡΟΣ ΧΩΡΟΣ
- ΣΤΑΘΕΡΑ ΕΠΙΠΛΑ
- ΔΙΑΚΟΣΜΗΜΕΝΟΣ ΧΩΡΟΣ
- ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΓΙΑ ΕΠΑΡΚΗ ΦΩΤΙΣΜΟ/ΝΑ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΒΛΕΠΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΞΩ
- ΕΥΚΟΛΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟ ΥΛΙΚΟ
- ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΚΙΝΗΣΗ-ΕΡΕΘΙΣΜΑΤΑ
- ΎΧΙ ΠΟΛΛΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ-ΎΧΙ ΠΟΛΛΑ ΠΑΙΔΙΑ
- ΕΥΚΟΛΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ/ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ
- 50%-50%

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΣΤΟ ΠΑΤΩΜΑ

(Katsiada 2015, 2018a,2018b; Kordt, 2006)

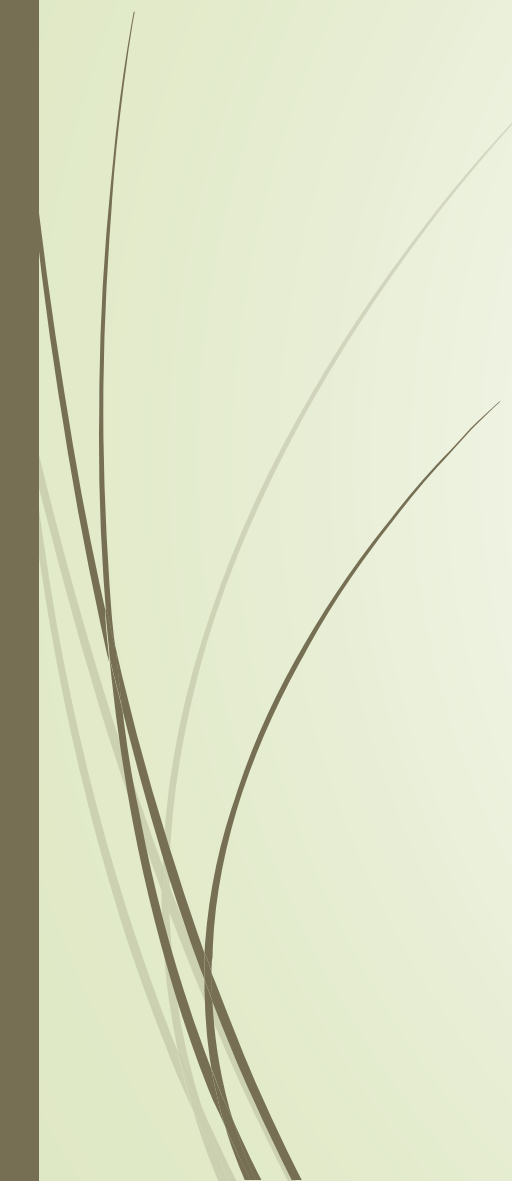
Κριτήρια Ποιότητας ΒΝΣ - Κριτήρια Αξιολόγησης των "ειδικών"

1. Χώρος και έπιπλα
2. Προσωποποιημένη φροντίδα
3. Ακούω και Συνομιλώ
4. Δραστηριότητες
5. Αλληλεπίδραση
6. Διάρθρωση Ημερήσιου Προγράμματος
7. Γονείς και προσωπικό

(Infant-Toddler Environment Rating Scale (ITERS), Harms et. Al, 2017)

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΝΟΣ ΒΝΣ ΣΤΑΘΜΟΥ

- ΠΑΙΔΙΑ
 - ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ
 - ΓΟΝΕΙΣ
 - ΚΟΙΝΩΝΙΑ
-

ΑΣΚΗΣΗ

**ΘΑ ΣΚΕΦΤΕΙΤΕ, ΘΑ ΣΥΖΗΤΗΣΕΤΕ ΜΕΤΑΞΥ ΣΑΣ ΚΑΙ
ΘΑ ΚΑΤΑΓΡΑΨΕΤΕ**

από 3-4 κριτήρια ποιότητας που θεωρείτε ότι είναι σημαντικά

- α) για τα παιδιά
- β) για τους γονείς
- γ) για τους παιδαγωγούς
- δ) για την κοινωνία

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

- ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
 - ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΟΙ
 - ΕΝΗΛΙΚΕΣ
-

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥΣ

- ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ
- ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
- ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
- ΜΙΣΘΟΣ
- ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΡΓΟΥ

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

- Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
- Η ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥΣ
- ΤΟ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΘΕΩΡΟΥΝ ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΟΤΙ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΕ ΠΟΙΟ ΣΤΑΘΜΟ ΘΑ ΕΓΓΡΑΦΕΙ/ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΟΥΣ.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΦΟΡΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ▶ Ντολιοπούλου Έλση, Γουργιώτου Έφη (2008) Η Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση: Με έμφαση στην Προσχολική, Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε.
- ▶ Σακελλαρίου, Μ. Αναγνωστοπούλου, Ρ., Στρατή, Π. (2020) Οι παράγοντες που επηρεάζουν την ομαλή μετάβαση των παιδιών από την οικογένεια στο Βρεφονηπιακό και Παιδικό Σταθμό, 2ο Διεθνές Συμπόσιο Προσχολικής Παιδαγωγικής. Μετασχηματιστική Παιδαγωγική και Μάθηση στην Παιδική Ηλικία, Ιωάννινα, Συνεδριακό Κέντρο Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Κάρολος Παπούλιας
- ▶ Brooker, L (2016) Ομαλή Μετάβαση στην Προσχολική Ηλικία, ΠΕΔΙΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ, ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ Α.Ε.
- ▶ Harms Th., Clifford R., Cryer D. (2013) (Μετάφραση: Μπότσογλου Κ., Κακανά Δ.) Κλίμακα Αξιολόγησης Περιβάλλοντος Προσχολικής Εκπαίδευσης, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ ΙΚΕ
- ▶ Unicef, Δικαιώματα του παιδιού
<https://www.unicef.org/greece/%CF%83%CF%8D%CE%BC%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CF%8D>

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ▶ Terri Bartley, O. T. D., & White, K. (2019). Supporting Sensory Needs in the School. https://www.hcps.org/boe/docs/cac/SECAC_3-7-19.pdf
- ▶ Cadima, J., Nata, G., Barros, S., Coelho, V., & Barata, C. (2020). Literature review on early childhood education and care for children under the age of 3., OECD Education Working Papers No. 243
- ▶ Carr, M. (2001). *Assessment in early childhood settings: Learning stories*. Sage.
- ▶ Elfer, P. (2013). *Key persons in the nursery: Building relationships for quality provision*. Routledge.
- ▶ Janssen, J., Spruyt, B., & Vandebroek, M. (2020). Is everybody happy? Exploring the predictability of parent satisfaction with childcare in Flanders. *Early Childhood Research Quarterly*, 55, 97-106. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0885200620301332>
- ▶ Harms, T., Cryer, D., Clifford, R. M., & Yazejian, N. (2017). *Infant/Toddler Environment Rating Scale (ITERS-3)*. Teachers College Press. 1234 Amsterdam Avenue, New York, NY 10027.
- ▶ Kagan, S. L., & Neuman, M. J. (1998). Lessons from three decades of transition research. *The Elementary School Journal*, 98(4), 365-379.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Katsiada, E. (2015). *Children under three in Greek day-care relationships with adults, peers and environment* (Doctoral dissertation, Sheffield Hallam University).
- Katsiada, E., & Roufidou, I. (2018a). Young children's use of their setting's internal floor space affordances: evidence from an ethnographic case study. *Early Child Development and Care*.
- Katsiada, E., Roufidou, I., Wainwright, J., & Angeli, V. (2018b). Young children's agency: Exploring children's interactions with practitioners and ancillary staff members in Greek early childhood education and care settings. *Early child development and care*, 188(7), 937-950.
- Kordt-Thomas, C., & Lee, I. M. (2006). Floor time: rethinking play in the classroom. *YC Young Children*, 61(3), 86.
- Rentzou, K. (2012). Quality of care and education provided by Greek day-care centres: an approach from researcher's and early childhood educators' perspective. *Early Child Development and Care*, 182(10), 1335-1348.
- Rentzou, K., & Sakellariou, M. (2013). Researcher's and parents' perspectives on quality of care and education. *Early Child Development and Care*, 183(2), 294-307.
- Rodd, J. (2012). *Leadership in early childhood*. McGraw-Hill Education (UK).